

Addendum Omgevingsverslag 31 maart 2023

MIRT-Verkenning CID-Binckhorst

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Leidschendam-
Voorburg

Den Haag

Van 8 augustus tot en met 19 september 2022 hebben alle relevante documenten van de MIRT-verkenning CID-Binckhorst ter inzage gelegen. Een van die documenten was het Omgevingsverslag, een weergave van het participatieproces dat doorlopen is in de Beoordelings- en Besluitvormingsfase van de MIRT-verkenning. Het Omgevingsverslag beschrijft op welke manier bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden zijn betrokken, welke aandachtspunten, zorgen en wensen deze omgevingspartijen gedurende het gehele proces hebben ingebracht, wat de projectorganisatie met deze inbreng heeft gedaan en wat er wordt meegenomen naar de volgende fase, de planning- en studiefase. Deze informatie is door de bestuurders meegenomen in het besluitvormingsproces rond de Verkenning.

Nadat het Omgevingsverslag is opgesteld en in juni 2022 is meegegeven aan de bestuurders hebben er nog twee platformbijeenkomsten met bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden plaatsgevonden. De woordelijke verslagen van deze bijeenkomsten zijn in dit addendum te lezen. Dit addendum op het Omgevingsverslag is toegevoegd aan de stukken set die in het tweede kwartaal van 2023 ter besluitvorming aan de bestuurders is aangeboden.

Inhoud

Platform Verkenning openbaar vervoer CID-Binckhorst | Verslag negende platformbijeenkomst.....p.3

Platform Verkenning openbaar vervoer CID-Binckhorst | Verslag tiende platformbijeenkomst.....p.16

Platform Verkenning openbaar vervoer CID-Binckhorst

Verslag negende bijeenkomst

Datum: maandag 13 juni 2022
 Tijd: van 19.30 tot 21.30 uur
 Locatie: bedrijfsverzamelgebouw de Compagnie, Geestbrugkade 32, Rijswijk

Aanwezige sprekers:

- Jeannet Koomans – Omgevingsmanager – APPM

Gemeenten:

- Thijs Jansen – Den Haag
- Don de Greef – Leidschendam-Voorburg
- Navin Balak – Rijswijk

Proces- en Omgevingsmanagement:

- Casper Prudhomme van Reine - APPM

Overig:

- Paul Weststrate – voorzitter Platform - Awareness
- Angela Vogt – notulist – Awareness

Aanwezige deelnemers:

1. *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1)*
2. *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2)*
3. *Vertegenwoordiger PM laan, laan van Middenburg, Westeinde (2)*
4. *Vertegenwoordiger Binckkade/-plaats/-eiland*
5. *Vertegenwoordiger Overburgkade*
6. *Vertegenwoordiger Binckhorstlaan Voorburg (2) (vervanger voor Vertegenwoordiger Binckhorstlaan Voorburg (1))*
7. *Vertegenwoordiger Broekslootkade - Molenwijkzijde (2) (vervanger voor Vertegenwoordiger Broekslootkade - Molenwijkzijde (1))*
8. *Vertegenwoordiger Broekslootkade- Cromvlietzijde (2) (vervanger voor Vertegenwoordiger Broekslootkade- Cromvlietzijde (1))*

Afwezige deelnemers:

1. *Vertegenwoordiger PM Laan en Binckhorstlaan*
2. *Vertegenwoordiger Ondernemersvereniging Oud-Voorburg*
3. *Vertegenwoordiger Fietsersbond*
4. *Vertegenwoordiger Binckhorstlaan*
5. *Vertegenwoordiger Haagweg Rijswijk*
6. *Vertegenwoordiger Huygens' Hofwijck*
7. *Vertegenwoordiger Binckhorstlaan Voorburg (1)*
8. *Vertegenwoordiger PM laan, laan van Middenburg, Westeinde (2)*
9. *Vertegenwoordiger Bedrijvenvereniging BLF (Binckhorst, Laakhaven en Fruitweg)*
10. *Vertegenwoordiger RMWG Scouting*
11. *Vertegenwoordiger Wijkvereniging Oud Voorburg*
12. *Vertegenwoordiger Broekslootkade - Molenwijkzijde (1)*
13. *Voorburg-West Heeswijkstraat*
14. *Vertegenwoordiger Maanplein*

- 15. *Vertegenwoordiger Hoekweg*
- 16. *Vertegenwoordiger ROVER*
- 17. *Vertegenwoordiger Rivierenbuurt*

1. Opening – Paul Weststrate, voorzitter

Paul Weststrate heet iedereen van harte welkom. Hij licht het programma kort toe en geeft mevrouw Koomans het woord.

2. Terugblik inloopsessie 10 mei

Jeannet Koomans geeft een terugblik op de inloopsessie van 10 mei jl.

De inloopsessie is redelijk goed bezocht. Het is goed om een ingewikkelde materie goed uit te leggen aan de hand van kaarten en schema's. Zij heeft gemerkt dat de bezoekers veel vragen stelden en hun zorgen uitten, die identiek waren aan de vragen en de zorgen die door het Platform al eerder zijn geuit, bijvoorbeeld op het gebied van verkeersveiligheid, groen en ecologie.

Indrukken vanuit het Platform

- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2)*: het was niet zo'n spannende bijeenkomst. Het was goed dat je op zo'n sessie de diepte in kan. Feedback is wel dat je actief naar een tafel toe moest lopen om vragen te stellen. Een gastvrouw of gastheer die actief op de mensen afstapt werd gemist. Als het heel statisch overkomt, dan is de kans groter dat er geen gesprek op gang komt.
- *Jeannet Koomans*: voor een volgende keer is het handig om een gastvrouw of gastheer te hebben die de bezoekers kan doorverwijzen.
- *Vertegenwoordiger Binckade/-plaats/-eiland*: er was een zeer bevlogen bezoeker die aangaf dat het OV ook goed over het water kan. Zoals in Rotterdam. Er zijn bepaalde plekken in het centrum die heel goed en efficiënt met een boot bereikbaar zijn.

3. Publicatie Zeef 1 rapportage

Jeannet Koomans geeft aan dat de publicatie helaas niet eerder is gelukt zoals beloofd, maar dat het hoogst haalbare is dat het morgen op de website wordt gepubliceerd, voor de terinzagelegging. Het zal ook per e-mail worden verzonden aan de Platformleden.

Formeel ligt het document niet ter inzage, dat geldt alleen voor het Ontwerp Masterplan Bereikbaarheid en de Plan-MER. Op die beide documenten kan een zienswijze worden ingediend.

4. Proces richting zienswijzeprocedure

PROCES ZIENSWIJZEPERIODE			
Planning (onder voorbehoud)			
Volgordelijkheid (onder voorbehoud)			
1. Start intern proces gemeenten richting vrijgave	25 mei 2022		
2. Collegebesluit gemeenten om documenten vrij te geven voor de inspraak	LeiVo: 21 juni	Rijswijk: 21 juni	DH: 21 juni
3. Publicatie documenten Ontwerp Masterplan, Plan-MER en onderliggende documenten	Dinsdag 28 juni 2022		
4. Beeldvormende raadsessie	Nader te bepalen, waarschijnlijk tijdens platform bekend		
5. Zienswijzeperiode	Afhankelijk van besluit Ambtelijke Stuurgroep 7 juni		
6. Opstellen Nota van Antwoord	Naar verwachting vanaf medio september 2022		
			10

PROCES ZIENSWIJZEPERIODE			
Planning (onder voorbehoud)			
Volgordelijkheid			
1. Landelijk BO-MIRT	November 2022		
2. Nota van Antwoord	Afhankelijk van aantal en aard zienswijzen*		
3. Voorkeursbesluit** en bestuursovereenkomst	LeiVo: Q1 2023	Rijswijk: Q1 2023	DH: Q1 2023
* We zijn voornemens om in november 2022 een Platform te organiseren om een eerste analyse te delen op de binnengekomen zienswijzen en beantwoording; ** Bij vaststelling voorkeursbesluit is het mogelijk om in te spreken in de raadscommissies			
			11

In het proces richting de zienswijzeprocedure zijn nog een aantal data nader te bepalen. Op 25 mei jl. zijn alle documenten in de 99%-versie ambtelijk beoordeeld. De documenten zullen morgen worden vastgesteld, zodat ze richting de colleges kunnen om op 21 juni door alle drie de colleges te worden vrijgegeven voor de terinzagelegging.

Op 28 juni zullen alle documenten worden gepubliceerd. In de week van 28 juni zijn ook 2 beeldvormende raadsessies, te weten 28 juni in Leidschendam-Voorburg en 30 juni in Rijswijk.

Doorgaans zijn de raadsessies openbaar. De gemeenten hebben een reguliere publicatieplicht richting de bewoners.

Jeannet Koomans spreekt af dat als een raadsessie openbaar is, de Platformleden actief worden geïnformeerd, en ook op de website www.binckhorstbereikbaar.nl bekend wordt gemaakt.

- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2)*: de vorige terinzagelegging (van de NRD) is niet door iedereen meegekregen. Hierdoor heeft niemand een zienswijze ingediend. Hij ziet niet graag een herhaling van deze fout.
- *Jeannet Koomans*: dit gaat over de beeldvormende raadsessies. In het gebied rondom de tracés verspreiden de drie gemeenten huis-aan-huis een brief, waarin ook ruimte is voor specifieke gemeentelijke nuances.
- Daarnaast vindt publicatie plaats in de huis-aan-huisbladen, via e-mail aan alle geïnteresseerden die hun adres hebben opgegeven voor de nieuwsbrief, en op de website van het project. Zo proberen we iedereen te bereiken.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1): Zijn de documenten van stap 3 dezelfde documenten die bij stap 2 op dia 10 vrijgegeven worden? Zitten die dan niet standaard als besluit ingekapseld als bijlage?

- *Jeannet Koomans*: Nee, het college van burgemeester en wethouders kan een besluit nog binnen een week op detailniveau wijzigen, zodat het pas een week later wordt gepubliceerd.
- *Thijs Jansen*: het college kan nog eventueel opmerkingen hebben die verwerkt moeten worden. Daarnaast moeten wij eerst de raad informeren en dan kunnen we de stukken openbaar maken. De raad heeft in deze geen positie. Het college heeft de bevoegdheid om de stukken ter inzage te leggen. Als daar besloten wordt dat het akkoord is, wordt het ter inzage gelegd.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2)* noemt een voorbeeld waarin Rijswijk bij een overleg wel een document heeft toegevoegd en Leidschendam-Voorburg niet.
- *Jeannet Koomans*: we proberen dat wel meer op elkaar af te stemmen.

Jeannet Koomans vervolgt haar verhaal.

De zienswijzeperiode is afhankelijk van het besluit van de Ambtelijke Stuurgroep. Beloofd is de procedure in verband met de zomervakantie te verlengen tot 10-12 weken, waarbij 28 juni het streven was om de documenten te publiceren. Echter is gebleken dat juridisch gezien de 6 weken terinzagelegging ook exact 6 weken moeten zijn. Daarom is besloten de einddatum van 19 september aan te houden en de start van de terinzagelegging 6 weken daarvoor te leggen, dus op 8 augustus. Zienswijzen indienen kan alleen in de periode van 8 augustus tot en met 19 september tijdens de officiële terinzagelegging. Alle documenten komen wel per 28 juni beschikbaar, zodat eenieder toch 10 weken de tijd heeft om de documenten te bestuderen. Wie vóór 8 augustus een zienswijze indient, krijgt een reactie dat dat vanaf 8 augustus opnieuw moet gebeuren.

Vertegenwoordiger Binckkade/-plaats/-eiland: komt de planning/tijden ook op 1 pagina te staan?

- *Jeannet Koomans*: het is helaas niet mogelijk om alvast een voorschot te nemen op het aantal zienswijzen na 19 september en de benodigde periode voor beantwoording. Hierbij wordt globaal het najaar aangehouden en het voorjaar voor het bestuurlijk overleg.
- *Vertegenwoordiger Broekslootkade- Cromvlietzijde (2)*: ook ik zie graag een tijdlijn met alle beslistmomenten en een vermelding van het betreffende beslisorgaan. Dat ontbreekt vaak op dit soort overzichten.
- *Jeannet Koomans*: ik ga mijn best hiervoor doen.

Vertegenwoordiger Binckkade/-plaats/-eiland: Worden door alle drie de colleges de documenten op de aparte gemeentelijke websites gepubliceerd?

- *Jeannet Koomans:* het ligt bij de gemeente ter inzage, dus per gemeente wordt het apart gepubliceerd. Daarnaast is het streven om voor de terinzagelegging toe te werken naar 1 mailadres, 1 postbus en mondeling per gemeente.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2):* Rijswijk heeft structureel buiten het project gezeten. Legt Rijswijk het document ook formeel ter inzage?
- *Jeannet Koomans:* ja, de procedure is volledig identiek aan Leidschendam-Voorburg en Den Haag.

Jeannet Koomans vervolgt: er lopen verschillende procedures naast elkaar. Het landelijk BO-MIRT (= Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport) is de plek waar de financieringen geregeld worden. Dat is altijd aan het einde van het jaar. Alle ministeries die met de fysieke leefomgeving te maken hebben zijn hierbij betrokken. Het land is daarbij opgedeeld in een aantal MIRT-regio's.

- *Vertegenwoordiger Binckkade/-plaats/-eiland:* Dit is een mooi voorbeeld van informatie die ook zichtbaar moet zijn in de tijdlijn, zodat iedereen weet wie daarin zitten en wanneer dit precies geregeld wordt.

Thijs Jansen: De financiering wordt vanuit het rijk besproken. Aangezien dit plan daarna in de regio's definitief vastgesteld moet worden, zal het rijk toezeggingen doen over de bereidheid van financiering, maar wel onder voorbehoud van de vaststelling in de regio's.

Vertegenwoordiger Binckhorstlaan Voorburg (2): wat gebeurt er als ze andere HOV-projecten belangrijker vinden?

- *Thijs Jansen:* er is al een deel van het budget toegezegd. Door verschillende partijen is een budget van 150 miljoen beschikbaar gesteld. Voor de rest van het budget zullen aanvullende afspraken gemaakt moeten worden. Als het rijk hier niet aan mee zou willen betalen, dan zullen de andere opdrachtgevers zich moeten beraden of zij dit willen financieren of moet een alternatief binnen het project worden gezocht dat binnen het beschikbare budget past.
- *Vertegenwoordiger Overburgkade:* wellicht kan ook in de tijd worden geschoven, aangezien niet alle projecten meteen uitgevoerd kunnen worden.
- *Jeannet Koomans:* hier wordt wel bij het BO-MIRT naar gekeken. Projecten die verder zijn uitgewerkt in de besluitvorming hebben een grotere kans op financiering en anders wordt het een jaar naar achteren geschoven.

Vertegenwoordiger Binckhorstlaan Voorburg (2): Moeten alle gemeenten akkoord zijn met het voorkeursbesluit voordat men verder gaat? En wat gebeurt er als een gemeente nee zegt?

- *Thijs Jansen:* er zijn twee aspecten. De gemeente heeft de rol van bevoegd gezag. In die rol moeten zij in dit kader de structuurvisie vaststellen. Het bevoegd gezag moet instemmen met het planologisch kader voordat we daarmee verder gaan. En daarnaast hebben zij de rol van opdrachtgever. Iedereen die in opdrachtgevende rol in het project bijdraagt, zal moeten instemmen.

Vertegenwoordiger Binckhorstlaan Voorburg (2): Er is een verschil of de ambtelijke organisatie en het college het met elkaar eens is of dat de raad het ermee eens is.

- *Thijs Jansen:* voor het vaststellen van de structuurvisie is een raadsbesluit nodig.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2):* Als gemeente Leidschendam-Voorburg niet instemt gaat het project niet door in tegenstelling tot de gemeente Rijswijk.
- *Thijs Jansen:* dat is niet zeker het geval.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2):* dat is eerder wel over gemeente Rijswijk gezegd.

- *Thijs Jansen*: als een van de gemeenten niet instemt, dan kan de provincie een aanwijzing geven. Dit wordt overigens zelden tot nooit gedaan. Voor Rijswijk geldt dat zij bevoegd gezag is als het gaat om het tracé over de Broekslootkade. Bij de Geestbrugweg gaat het voornamelijk om bestaand spoor. En voor de delen waar geen spoor ligt, staat er wel een spoorbestemming in het bestemmingsplan opgenomen. Dat hoeft dus niet te worden aangepast.
- *Vertegenwoordiger Broekslootkade- Cromvlietzijde (2)*: dat het past in het bestemmingsplan geldt niet alleen voor de Geestbrugweg, maar dat geldt ook voor andere delen, zoals de Prinses Mariannelaan en de Binckhorstlaan.
- *Thijs Jansen*: dat klopt, maar er zijn binnen Den Haag en Leidschendam-Voorburg ook delen waar dat niet voor geldt. Er hoeft maar één stuk te zijn waar het niet voor geldt en dan heb je toch een nieuw planologisch kader nodig.

5. Omgevingsverslag

Jeannet Koomans licht het omgevingsverslag toe. Dit is een van de documenten die ter inzage worden gelegd. Niet alle verwerkingen in het omgevingsverslag komen overeen met de reviews die jullie hebben gestuurd. Soms zijn review-reacties onderling tegenstrijdig. Jeannet is vooral benieuwd of het proces rondom het omgevingsverslag recht heeft gedaan aan wat het Platform heeft willen bijdragen.

Vertegenwoordiger Overburgkade: we hebben de 80% -versie ontvangen die de deelnemers konden reviewen. Hij kan zich goed voorstellen dat er na de verwerking nieuwe aspecten in de tekst zijn gekomen. Hij zou daarom nog een review willen doen op de 100%-versie. In de reviews is volgens hem ook sprake van interpretaties waar hij graag nog duidelijkheid over wil hebben.

- *Jeannet Koomans*: De reviewcommentaren van de technische documenten die ter inzage worden gelegd, zijn besproken met diegene die de review heeft gegeven om zodoende de interpretaties eruit te halen. Voor het omgevingsverslag is besloten niet nog een reviewronde te houden onder de deelnemers.
- *Vertegenwoordiger Broekslootkade- Cromvlietzijde (2)*: zijn de wijzigingen die in het groen zijn aangegeven alle wijzigingen of zijn er – naast verwerking van de reviews - nog andere wijzigingen aangebracht?
- *Jeannet Koomans*: dit zijn alle wijzigingen na de reviews en aanscherpingen die in de 80%-versie zijn gepleegd. Dit document zal, na acceptatie van alle wijzigingen, ter inzage worden gelegd. Er kan en wordt ook niks meer aan veranderd.

Jeannet Koomans: Naast het aangepaste omgevingsverslag hebben de deelnemers ook een overzicht gekregen van alle reviews. Alle reviews zijn gelezen en verwerkt, maar niet alle tekst is volledig zichtbaar in het Excel-document.

De procedure was volgens *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1)* zorgvuldig. Hij had soms wel vraagtekens bij de antwoorden die hij terugkreeg, waarbij hij ook enkele afkortingen etc. niet volledig begreep.

Een voorbeeld van een dergelijke afkorting is NMCA. Dit staat voor nationale markt- en capaciteitsanalyse.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1): waarom wordt het ene kruispunt wel als een gevaarlijk kruispunt gezien en een ander kruispunt niet? Of zoals het is verwoord: het ministerie bepaalt welk kruispunt als een NMCA¹-kruispunt wordt gezien.

¹ NMCA staat voor: “nationale markt- en capaciteitsanalyse”.

- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2)*: het gaat om het kruispunt van de Broekslootkade met de Haagweg en dat wordt expliciet als complex kruispunt weergegeven en de kruising van de Geestbrugweg met de Haagweg niet.
- *Jeannet Koomans*: voor eventuele vragen of onduidelijkheden kan via de e-mail contact worden opgenomen. Er zal echter nu niets meer in het omgevingsverslag worden aangepast. Als er sprake is van onjuistheden, dan is de zienswijzeprocedure de weg om het te herstellen.
- *Paul Weststrate* stelt voor dat de kwalificatie van de twee kruispunten, zoals net besproken, duidelijker wordt toegelicht.
- *Jeannet Koomans*: We zullen het oorspronkelijke bestand omzetten in Word en dan als PDF sturen naar de deelnemers, zodat wel alle teksten helemaal leesbaar zijn.

6. Adviesvraag aan Platform voor informatiemarkten

ADVIESVRAAG

Informatiemarkten

We zijn voornemens om vier informatiemarkten te organiseren.

1. Informatiemarkt 1 & 2: eind juni / begin juli 2022 vóór start zienswijze periode
 - a) Documenten worden naar verwachting 28 juni gepubliceerd;
 - b) Geïnteresseerden kunnen zich alvast inlezen en inhoudelijke of procesmatige informatie ophalen
2. Informatiemarkt 3 & 4: Eind augustus 2022
 - a) Tijdens zienswijze periode;
 - b) Geïnteresseerden kunnen inhoudelijk het gesprek aangaan

Adviesvraag: hoe kijken jullie tegen deze timing en vorm aan?

De terinzagelegging is op 8 augustus. Het idee is om aan het begin en aan het eind van de terinzagelegging een informatiemarkt te organiseren. Het is volgens de projectorganisatie nog steeds nuttig. Na de week van 5 juli kunnen mensen die nog geen tijd hebben gehad om alle documenten te bestuderen informatie halen over de MIRT-verkenning. Eind augustus, midden in de zienswijzeperiode, bestaat dan de mogelijkheid waar mensen nog vragen kunnen stellen en eventueel zelfs hun zienswijze kunnen indienen.

Jeannet Koomans: voldoet dit aan de behoefte?

- *Vertegenwoordiger Binckkade/-plaats/-eiland*: er moet goed gekeken worden naar de vakantieperiode, aangezien op Binckeiland veel gezinnen met jonge kinderen wonen.
- *Vertegenwoordiger PM laan, laan van Middenburg, Westeinde (2)*: volgens deze planning vallen de informatiemarkten net buiten de vakantieperiode.

- *Vertegenwoordiger Overburgkade*: op 8 augustus moet je alle informatie hebben om een goede zienswijze te kunnen indienen. Het is krap en niet handig.

Jeannet Koomans: Alle documenten kunnen al vanaf 28 juni worden ingezien. De zienswijzeperiode loopt van 8 augustus tot 19 september. Mochten er mensen zijn die niet bij de informatiemarkten 1 en 2 van begin juli kunnen zijn, dan bestaat de mogelijkheid om eind augustus de informatiemarkten 3 en 4 te bezoeken. De bezoekers hebben na deze informatiemarkten nog twee weken de tijd om een zienswijze in te dienen.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2) maakt een kanttekening als het gaat om mensen op gang te helpen. Het kan voor velen overkomen als “nog een informatiemarkt”, waardoor je een aantal mensen wellicht niet trekt. Daarnaast vraagt hij zich af wanneer de promotie van de publicatie plaatsvindt. Als de aankondiging/publicatie midden in de zomervakantie valt, dan mist iedereen het nog.

- *Jeannet Koomans*: op 28 juni wordt heel breed de bewonersbrief verspreid, naast de normale publicatie van de gemeenten in de huis-aan-huisbladen. In deze bewonersbrief wordt de zienswijzeperiode vermeld. Richting 8 augustus wordt vanuit de organisatie wel gekeken wat er aan communicatie nog extra gedaan kan worden om mensen te informeren over de zienswijzeperiode.
- *Vertegenwoordiger PM laan, laan van Middenburg, Westeinde (2)*: is het een suggestie om vlak voor 8 augustus nog een brief te versturen? En wordt er ook nog iets digitaal gepubliceerd, bijvoorbeeld een Youtube filmpje, chatbox of de beschikking via Whatsapp zodat het laagdrempeliger wordt voor mensen?

Jeannet Koomans: een animatiefilmpje komt er. Naast de huis-aan-huisbrieven aan de bewoners, worden ook de huiseigenaren aangeschreven. De brieven zullen vanuit de gemeente worden gestuurd. De inhoud van deze brief zal voor alle drie de gemeenten 95% exact hetzelfde zijn, waarbij iedere afzonderlijke gemeente de mogelijkheid heeft om hun eigen aandachtspunten aan te stippen. Het gaat ook om de informatiemarkten onder de aandacht te brengen en wat het verschil is ten opzichte van de eerdere informatiemarkten.

Vertegenwoordiger Binckhorstlaan Voorburg (2) stelt voor om de Informatiemarkten 1 en 2 meer plenair te houden waarbij de organisatie meer vertelt over de planning en de zienswijzeprocedure etc.

- *Jeannet Koomans*: ik verwacht ook meer vragen over de vervoerwaardestudie. Dit is lastig aan een tafel uit te leggen. Gedacht kan worden om ieder uur bijvoorbeeld een expert aan het woord te laten die hier iets meer over vertelt.
- *Paul Weststrate*: Zou het handig en vooral ook efficiënt zijn om hier korte filmpjes van te maken? Deze filmpjes kunnen gedurende de informatiemarkten worden getoond, maar ook op de website worden gepubliceerd.

De bovenstaande punten zal *Jeannet Koomans* meenemen richting de communicatieadviseurs en bestuurders.

Vertegenwoordiger Binckkade/-plaats/-eiland: deze vorm van communicatie kan ook als eis worden gesteld, aangezien het een belangrijk tracé betreft. Filmpjes zijn zelfs handig voor het ambtelijk apparaat.

Casper Prudhomme van Reine vraagt in hoeverre er behoefte is om na een week van publicatie van de documenten een informatiemarkt te organiseren, eind juni/begin juli.

- *Vertegenwoordiger Broekslootkade- Cromvlietzijde (2)*: ik kan me goed voorstellen dat met name de nieuwe bewoners in het gebied behoefte hebben om vragen te kunnen stellen. Het tracé heeft consequenties voor veel bewoners. Het is heel prettig om redelijk snel vragen hierover te kunnen stellen.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2)*: het is zeker nuttig om dan een informatiemarkt te houden. De verwachting is dat tijdens deze informatiemarkt er meer duidelijk is en zodoende een inhoudelijk gesprek kan worden gevoerd. Dat heeft zeker meerwaarde.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2): het gaat hier om een groot gebied. Een enkele locatie is voor veel bewoners minder of niet goed bereikbaar. Hij geeft aan dat het goed zou zijn om de informatiemarkten op verschillende locaties te houden.

- *Casper Prudhomme van Reine* is het eens dat het raadhuis van Leidschendam bijvoorbeeld te ver kan zijn voor mensen die uit Rijswijk komen. Maar het blijkt heel lastig om grote zalen te vinden.
- *Jeannet Koomans* vindt een tweede locatie een goede suggestie. Daarnaast zullen de informatiemarkten verspreid worden over de dinsdag en de donderdag, zodat meer mensen de gelegenheid hebben om op een van de twee dagen langs te komen.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1) heeft behoefte aan duidelijkheid aan welke eisen een zienswijze moet voldoen.

- *Jeannet Koomans*: er wordt een format gemaakt met naam en adres etc. Dit wordt allemaal in de brief gezet.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1): er is nogal wat beweging in de Binckhorst waarin ook bestemmingsplannen worden herzien. Volgt de huizenbouw het openbaar vervoer? Hoe wordt de vervoerswaarde nu precies bepaald en wat is de keuze die hierin wordt gemaakt?

- *Jeannet Koomans*: er is een uitgangspunt voor de woningbouwopgave die op basis van die vervoerwaardenstudies is gedaan. Het is meer dan alleen de vervoerwaardenstudies, ook de MKBA is hierop van invloed. Alles hangt met elkaar samen.
- *Paul Weststrate*: er is een bepaalde ambitie voor de verstedelijking van de Binckhorst. Hier zijn aantallen genoemd van aantal woningen en dus aantal huishoudens. Op basis daarvan is het gespreksonderwerp van het HOV gebaseerd op een definitief volgebouwde Binckhorst. Door jullie is aangegeven dat er een visie moet zijn over wat het openbaar vervoer dan tegen die tijd maximaal moet zijn, maar dat de frequentie en de intensiteit en de inzet van het openbaar vervoer meebeweegt met de mate waarmee de Binckhorst wordt ontwikkeld.
- *Vertegenwoordiger Overburgkade*: Het maximaal aantal huishoudens waarvan werd uitgegaan wordt niet langer aan vast gehouden. In het nieuwe bestemmingsplan bestaat de mogelijkheid om het aantal huizen te verhogen. De aanvragen die er zijn, zijn veel groter dan oorspronkelijk de bedoeling was. Volgens hem is de behoefte om het op te waarderen.
- *Paul Weststrate* stelt voor om dit te laten uitzoeken.
- *Thijs Jansen*: het is twee kanten op. In het omgevingsplan Binckhorst dat er nu ligt en de structuurvisie van het CID staat aangegeven als je meer woningen zou willen bouwen dan de 5000 die er nu al gegund zijn dan moet je de bereikbaarheid serieus aanpakken. Dat is ook een voorwaarde. Dit staat ook vermeld in de structuurvisie van het CID. De grootschalige aanpak van de bereikbaarheid van het gebied is een voorwaarde om daar meer woningen te gaan bouwen. Andersom geldt dat de woningen weer een voorwaarde zijn om een HOV-verbinding aan te leggen. Het werkt hierdoor twee kanten op.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2): is de maximalisatie van de 30.000 woningen die geprojecteerd worden ook de maximalisatie van het HOV dat door de straten gaat? Dit is ook een van de heikele punten, maar dit komt nergens in terug.

- *Thijs Jansen:* ik wil hier een kanttekening bij zetten aangezien er een verschil is tussen wat je in de onderzoeken als referentie of als uiteindelijke situatie 2030-2040 aanneemt en wat er in de praktijk gaat gebeuren. Er is een mogelijkheid om bijvoorbeeld in de eerste vijf jaar, wanneer sprake is van minder woningen, minder vaak een tram te laten rijden. Er is een verschil tussen wat neem je aan in de onderzoeken op basis waarvan je het nut en noodzaak van een nieuwe HOV-lijn onderbouwt en wat je vervolgens in de praktijk qua dienstregeling doet. De frequentie van een HOV-lijn is een aanname die in een studie zit. Het besluit van een dienstregeling moet in een andere context worden genomen.
- *Vertegenwoordiger Binckade/-plaats/-eiland:* het is belangrijker om het te hebben over het type kunstwerk en de budgetten.
- *Thijs Jansen:* en dat is precies de reden waarom de onderzoeken plaatsvinden waarvan de ambitie nog niet volledig vastligt. Zo wordt er gekeken naar de wensen, het mogelijke eindbeeld en wat uiteindelijk het plan is voor het HOV en de bereikbaarheid van het gebied.

7. Vooruitblik rol Platform na zienswijzeperiode

VOORUITBLIK

Rol Platform na zienswijzeperiode

In Q1 2023 is er een voorkeursalternatief bekend, bestaande uit:

1. Een voorkeursvariant voor de hoogwaardige openbaar vervoerverbinding
2. Pakket aan mobiliteitsmaatregelen

Betrokkenheid omgevingspartijen in de Planuitwerkingsfase:

1. Stakeholders aan en rond het tracé van de voorkeursvariant, bestaande uit:
 - a) Platform
 - b) Andere belanghebbenden (bewoners en bedrijven)
 - c) Splitsing in deeltracés?
2. Afhankelijk van verdere uitwerking

Jeannet Koomans: het voorkeursalternatief dat wordt voorgelegd, bestaat naast het HOV-tracé ook uit een pakket van 19 mobiliteitsmaatregelen. In de afgelopen Platforms is dit zijdelings langsgelopen.

Vertegenwoordiger Binckhorstlaan Voorburg (2): komt dit ook ter inzage en vormt het een gezamenlijk besluit?

- *Jeannet Koomans:* het gaat om een pakket van 19 maatregelen, waarvan er 10 ook in de beoordeling van het plan MER zijn meegenomen. De overige 9 maatregelen moeten als wensmaatregelen worden gezien.

Paul Weststrate: zijn die 19 maatregelen bekend of hadden ze bekend moeten zijn?

- *Jeannet Koomans:* het Platform weet alleen dat ze er zijn. De inhoud daarvan kan gelezen worden bij de ter inzagelegging. Dit zal wel een van de dingen zijn die op 5 juli tijdens de informatiemarkt meer aandacht krijgt.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1): We hebben veel zorgen gehad over het verkeer en de mobiliteitsbehoefte, maar dit pakket aan maatregelen is nooit ter sprake geweest.

- *Jeannet Koomans:* dit pakket aan maatregelen gaat vooral om langzaam verkeer en fietsverbindingen, maar ook innovatiemaatregelen zoals hubs, overstapmogelijkheden bij treinstations en deelmobiliteit.
- *Thijs Jansen:* er is geen onderscheid in de verschillende varianten. Het zijn kleine maatregelen op het gebied van fiets en voetgangers en deelmobiliteit ter ondersteuning van de bereikbaarheid van het gebied. Het is bedoeld om de bereikbaarheid van het totale gebied op alle modaliteiten te versterken.
- Er is gekozen om dit een onderdeel te laten zijn van het Masterplan Bereikbaarheid. Er zijn enkele praktische redenen waarom dit zo gelopen is. Allereerst is de uitwerking van deze maatregelen vrij grof. Dus het is in zekere zin moeilijk om daar goed op te participeren en goede gesprekken over te voeren. De samenstelling van het pakket is heel lang niet vaststaand geweest.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2): Komt er voor deel 2 nog een extra inspraakmoment?

- *Jeannet Koomans:* dit komt in de Planuitwerkingsfase. Het gaat om kleine maatregelen, zoals de fietsverbinding langs de Trekvluit. Het zijn deelprojecten die vrij lokaal zijn en daarom in de lokale context in de Planuitwerkingsfase worden meegenomen. Ieder project gaat via een eigen route verder en kan los van het HOV worden uitgevoerd. Vanuit het BO-MIRT gaat dit pakket wel mee in de financieringsaanvraag.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2): ik wil graag een goede uitleg over de hoeveelheid aan sporen die er lopen en of ze nu wel of geen relatie hebben.

- *Jeannet Koomans:* voor het BO-MIRT zijn het ontwerp Masterplan Bereikbaarheid en Plan-MER waar deze maatregelen inzitten, één geheel met het HOV. Ik kan me voorstellen dat het Platform bij de verdere uitwerking nog een rol zou kunnen hebben. Het feit dat het pakket er is, is wel degelijk aan de orde geweest, maar is verder op de achtergrond geraakt.

Jeannet Koomans doet een oproep aan de Platformleden om na te denken hoe zij betrokken willen zijn na de zienswijzeperiode.

Vertegenwoordiger Overburgkade: wat doen we met het Platform en wat doen we met de participatie? Hij verwijst hiermee naar de verschillende niveaus van participatie, zoals de gemeente Den Haag in 2014 heeft gepubliceerd. Het is volgens hem goed om dit de revue te laten passeren en onze rol als Platform te evalueren. Bestaat de mogelijkheid om als Platform meer te participeren in het vervolgproces?

- *Jeannet Koomans:* Het abstractieniveau van het pakket aan maatregelen is vrij hoog. Ik verwacht dat er wel ruimte is om in de participatie een stap verder te gaan.

- *Thijs Jansen*: hier is zeker een mogelijkheid voor, omdat de uitwerking van dit pakket aan mobiliteitsmaatregelen nog moet gebeuren. Dit is een van de redenen geweest om dit nog niet inhoudelijk te bespreken.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1) is van mening dat hij enkel mag meepraten over de uitwerking van maatregelen, nadat de besluiten al genomen zijn. Hij was liever betrokken geweest en had mee willen praten wanneer de tracés aan de orde zijn. Daar zit wat hem betreft ook het feit of je serieus betrokken bent in het participatie-/besluitvormingsproces. Hij is van mening dat hij te laat is betrokken in het gehele proces. De situatie vorig jaar - waarin op bestuurlijk niveau beslissingen heel snel zijn genomen - is hem heel slecht bekomen, bijvoorbeeld door de toevoeging van de Broekslootkade. Dit wil hij niet nog een keer meemaken. De besluiten worden politiek genomen. Hij vindt het belangrijk dat bestuurders op een goede manier gepresenteerd krijgen wat de opvattingen zijn en wat de participatie heeft opgeleverd. Dat moet ook in praktische zin kunnen. Het gaat ook over het moment waarop je de participatie start en niet alleen bij de uitwerking.

- *Paul Weststrate*: Navin Balak is bezig met de herinrichting van de Geestbrugweg. Ik denk dat dit op meer dan gemiddeld niveau gelegenheid biedt om op detailniveau met elkaar de inrichting een goede kwaliteit te geven.
- *Navin Balak*: dit proces wordt nu opgestart. De bewoners worden hierover geïnformeerd en voor uitgenodigd.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1): hoeveel ruimte is er bestuurlijk om het over de verschillende tracés te hebben?

- *Vertegenwoordiger Binckkade/-plaats/-eiland*: het raakt de term co-creatie.
- *Jeannet Koomans*: dit is wel in de intentieverklaring aangegeven. In november is nog een Platformbijeenkomst, waar de rol van het Platform in het vervolg van dit project aan de orde zal komen.

8. Afsluiting: komende bijeenkomsten

AFSLUITING

Komende bijeenkomsten

- Geen inloopsessie na Platform 9. Informatie wordt gedeeld via mail, nieuwsbrief en overige communicatie. Onder andere informatie over de planning en het indienen van zienswijzen*:
 - Wanneer
 - Waar
 - Hoe
- Informatiemarkten in juli en augustus
- Platform 10 vooralsnog gepland in november 2022, gevolgd door een inloopsessie
- In Q1 2023 een afsluitend Platform

* De precieze data en wijze waarop zienswijzen worden ingediend zijn nog niet definitief. Tijdens het platform geven we hier meer toelichting op

Een volgende Platformbijeenkomst wordt voorzien in november. Dan is ook een goede samenvatting van de verschillende zienswijzen beschikbaar. Deze bijeenkomst wordt gevolgd door een inloopsessie.

Vragenronde:

Vertegenwoordiger Binckade/-plaats/-eiland: wanneer zijn de website en de tijdlijn af?

- *Jeannet Koomans:* alles zal voor de terinzagelegging gereed zijn. Een tijdlijn rond de documenten die worden gepubliceerd en besluiten die worden genomen, hoort er gewoon bij.

Afsluiting

Paul Weststrate bedankt eenieder voor zijn/haar komst en inbreng en sluit de bijeenkomst.

Platform Verkenning openbaar vervoer CID-Binckhorst Verslag tiende bijeenkomst

Datum: dinsdag 29 november 2022
Tijd: van 19.30 tot 21.30 uur
Locatie: Geestbrugkade 32, Bedrijfsverzamelgebouw de Compagnie, Rijswijk

Aanwezige sprekers:

- Paul Weststrate – voorzitter

Gemeenten:

- Thijs Jansen – Den Haag
- Don de Greef – Leidschendam-Voorburg
- Ronald Bon – Rijswijk

Proces- en Omgevingsmanagement:

- Jeannet Koomans – APPM
- Casper Prudhomme van Reine - APPM

Overig:

- Jannick Hulst – Notulist – Awareness

Platform 10

Aanwezige deelnemers:

1. *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1)*
2. *Vertegenwoordiger Overburgkade*
3. *Vertegenwoordiger Bewonersorganisatie Binckhorstlaan Voorburg (2) (= vervanger van Vertegenwoordiger Bewonersorganisatie Binckhorstlaan Voorburg (1))*
4. *Vertegenwoordiger Bedrijvenvereniging BLF (Binckhorst, Laakhaven en Fruitweg)*
5. *Vertegenwoordiger Binckkade/-plaats/-eiland*
6. *Vertegenwoordiger Wijkvereniging Oud Voorburg*
7. *Vertegenwoordiger Hoekweg*
8. *Vertegenwoordiger ROVER*
9. *Vertegenwoordiger Broekslootkade - Molenwijkzijde (2) (= vervanger van Vertegenwoordiger Broekslootkade - Molenwijkzijde (1))*
10. *Vertegenwoordiger Broekslootkade- Cromvlietzijde (2) (= vervanger van Vertegenwoordiger Broekslootkade- Cromvlietzijde (1))*
11. *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2)*

Afwezig met bericht:

1. *Vertegenwoordiger PM laan, laan van Middenburg, Westeinde (2)*
2. *Vertegenwoordiger PM Laan en Binckhorstlaan*
3. *Vertegenwoordiger Binckhorstlaan*
4. *Bewonersorganisatie Binckhorstlaan Voorburg (1)*
5. *Vertegenwoordiger PM laan, laan van Middenburg, Westeinde (1)*

Introductie – Paul Weststrate – voorzitter

Paul Weststrate heet iedereen welkom op de afsluitende platformbijeenkomst van de Verkenningfase openbaar vervoer van CID-Binckhorst. Er volgt een voorstelronde (zie overzicht bovenaan) waar iedereen ook hun eventueel vertegenwoordigde belangengroep kan aangeven. Er zijn enkele vervangingen en afmeldingen binnen het platform voor deze bijeenkomst (zie overzicht bovenaan). Afwezig zijn zonder bericht zijn niet genoemd.

Er volgt een korte samenvatting van het programma. Tussendoor zal er genoeg gelegenheid zijn om vragen te stellen, maar er wordt ook nadruk gelegd op het punt dat er veel te bespreken is in de korte tijdsspanne van de bijeenkomst.

Paul geeft nu het woord aan Jeannet Koomans.

OPENING EN WELKOM

Programma

Laatste Platformbijeenkomst van de Verkenningfase

1. Nieuws
2. Stand van zaken binnengekomen zienswijzen
3. Terugblik op Platform Verkenningfase
4. Vooruitblik Planuitwerkingsfase
5. Afsluiting

1. Nieuws – Advies Commissie m.e.r. – Jeannet Koomans, omgevingsmanager, APPM

NIEUWS

Advies Commissie m.e.r.

- MIRT-Verkenning CID-Binckhorst heeft advies gevraagd aan de Commissie m.e.r. over de milieueffectrapportage
- Het advies is positief: de Commissie m.e.r. is van mening dat het MER het milieubelang voldoende heeft onderzocht. Na de uitspraak van de Raad van State over stikstof in de bouwfase heeft de Commissie hieraan toegevoegd dat dit punt ook in de MIRT-Verkenning nog niet is onderzocht. Dit geldt voor alle bouwprojecten in Nederland.
- Toetsingsadvies Commissie m.e.r. op 08-11-'22 vrijgekomen (volledig advies te lezen op www.commissiemer.nl)

Het MER is goed opgebouwd en maakt een grote hoeveelheid informatie beschikbaar. De Commissie is van oordeel dat het MER, op één punt na, de essentiële informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te wegen in het besluit over het Masterplan en het voorkeursalternatief. Het gaat om de mogelijke gevolgen van stikstofdepositie in de bouwfase, op al overbelaste Natura 2000-gebieden. Door het vervallen van de bouwvrijstelling uit de Wet Stikstofreductie en natuurverbetering op 2 november 2022 is onduidelijk of de in het MER onderzochte alternatieven uitvoerbaar zijn. De Commissie adviseert deze informatie in een aanvulling op het MER op te nemen, en dan pas een besluit over het voorkeursalternatief te nemen. In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2): Zullen andere overwegingen ook meegenomen worden in de vervolgfase, bijvoorbeeld de zorgen over trillingen [die voelbaar zijn in huizen gelegen aan het vervoerstraject]?

- **Jeannet Koomans:** die zorgen zullen we ook bekijken.
- **Ronald Bon:** de context is dat wij nu het Plan-MER hebben doorlopen; nu gaat er een project-m.e.r. doorlopen worden. De belangrijke aspecten van de komst van de HOV zijn hier trillingen en geluid.

- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1)*: deze overwegingen [geluid, trillingen] worden naar achteren geduwd. De adviezen die nu gegeven zijn, zijn gebaseerd op modellen die aangeven dat de gemiddelden acceptabel zijn, en ik maak mij zorgen over de nauwkeurigheid van deze modellen. Er wordt gesteld dat het kan, maar ik mis duidelijkheid over de impact van de HOV.
- *Ronald Bon*: wij zitten nu op schetsmatig niveau (Plan-MER), maar tijdens Project-MER gaan we op een ander detailniveau werken. Hier gaan we dus nauwkeuriger kijken wat de effecten dan zullen zijn, en dan kunnen deze veel beter in beeld gebracht worden.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1)*: in openbare communicatie van de gemeente naar de Raad wordt geen verwijzing gemaakt naar eerder gestelde randvoorwaarden, de intentieverklaring, of zorgen die door ons aan de gemeente voorgelegd zijn. Geeft het proces wel genoeg aandacht aan onze zorgen?
- *Ronald Bon*: de intentieverklaring is nog steeds geldig, en deze overwegingen spelen nog steeds.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2): er zijn zorgen dat trillingen er misschien nog steeds zullen zijn bij de uitvoering. Ik deel de indruk van *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1)* dat het plan er 'doorheen wordt gedrukt'. Is er niet snel een *point of no return* waarna het onmogelijk is om het plan aan te passen om trillingen en geluidsoverlast tegen te gaan? Het plan is nu dat er geen aanpassingen worden gemaakt aan de rails in de Geestbrugweg. Ik heb dus geen indicatie dat er maatregelen zijn voorzien om dit stuk rails trillings- en geluidsacceptabel te maken.

- *Paul Weststrate*: het huidige m.e.r.-rapport geeft aan dat de trillingen er *kunnen* zijn, maar dat de stand van zaken met grotere zekerheid pas kan worden weergegeven in een latere fase van het project, als het voorkeursalternatief gedetailleerder wordt uitgewerkt.

Vertegenwoordiger Overburgkade: als blijkt dat de normen met betrekking tot geluid en trillingen toch overschreden worden?

- *Ronald Bon*: dit zijn modelstudies, dus waarschijnlijkheidsvoorspellingen. Als blijkt dat de trillingen op de huizen niet voldoen aan de normen die gesteld zijn, dan moeten we kijken wat we met de sporen en de constructie gaan doen.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2)*: veel bewoners van de Geestbrugweg zeggen dat, toen de tram reed, de trillingen in de huizen gevoeld konden worden. De zorg is dat, als het huidige HOV de tramverbinding opnieuw in gebruik neemt, er weer trillingen komen.
- *Vertegenwoordiger Binckkade/-plaats/-eiland*: we hebben het over een norm, maar we zouden moeten werken op een veel zuiniger grens dan de norm om zeker zijn dat de normen niet overschreden worden.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1)*: in het geval dat niet kan worden voldaan aan de gestelde normen zal nooit een vergunning verleend worden. Vergunningen worden echter wel verleend met inachtneming van extra maatregelen in de uitvoeringsfase. In het geval dat toekomstige maatregelen genomen moeten worden om binnen de normen te blijven, moet er wel rekening gehouden worden met extra kosten.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2): afgelopen projecten hebben laten zien dat er in de praktijk niks te vertrouwen is. Ik zou graag een concrete vertaling willen zien; hoe wordt het huidige Plan-MER vertaald naar het Project-MER?

- *Jeannet Koomans*: de Commissie m.e.r. heeft aangegeven dat het over alle informatie beschikt om een weloverwogen besluit te kunnen nemen.
- *Thijs Jansen*: in de Nota van Antwoord komt een reactie op het advies van de Commissie m.e.r.
- *Vertegenwoordiger Overburgkade*: In het advies van de commissie MER beveelt de Commissie aan om bij het besluit over het voorkeursalternatief twee punten te verduidelijken:
 - Onderbouw (nader) waarom er niet voor is gekozen de afzonderlijke routes voor de Voorburg-tak en de Rijswijk-tak in het alternatievenonderzoek te betrekken.
 - Maak in de effectbeoordeling onderscheid tussen het verlies van parkeerplaatsen in de Binckhorst en het verlies van parkeerplaatsen in Voorburg en Rijswijk.
 - Adviezen die aangeven dat twee punten moeten worden uitgewerkt, wat gaat u hiermee doen?
- *Paul Weststrate*: advies rondom dit punt valt ook onder zienswijzen en kan dus ook een antwoord verwachten in de Nota van Antwoord.

NIEUWS

Besluit landelijk BO-MIRT

- Tijdens het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma, Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO MIRT) zijn Rijk en regio zijn het eens geworden over een financiële reservering van €575 mln. voor het voorgenomen Voorkeursalternatief voor een hoogwaardige OV-verbinding over de Binckhorst en een pakket aan maatregelen gericht op de mobiliteitstransitie in het gebied.

Jeannet Koomans: er is nu door het Rijk geld vrijgemaakt (€575 miljoen) voor de uitvoering van het voorkeursalternatief.

- *Vertegenwoordiger Overburgkade*: als ik naar de krant kijk, krijg ik de indruk dat het huidige voorkeurstraject ook wordt uitgevoerd. Als je naar toewijzing van het geld kijkt, moet er een besluitvorming komen over het uiteindelijke tracé. Maar het lijkt alsof over de besluitvormingsfase heen gestapt wordt.
- *Jeannet Koomans*: het traject wat het project moet bewandelen – wat wij in eerdere bijeenkomsten uitbundig hebben besproken – geldt nog steeds. Er lopen twee sporen parallel, namelijk (1) een financieel spoor om geld van het Rijk te krijgen; en (2) een inhoudelijk spoor om te kijken welk tracé het voorkeursalternatief wordt. Deze twee parallelle sporen komen op enig moment bij elkaar.
- *Paul Weststrate*: op het inhoudelijke spoor zijn zienswijzen ingediend. Hierop worden eventuele planaanpassingen gemaakt in wat nu het voorkeursalternatief is. Het is aan de bestuurders om hier besluiten in te nemen, maar het is zaak dat alle zienswijzen dan wel bij hen op tafel zijn geweest.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1): het is een patroon dat meningen van burgers opzij geschoven worden. Bestuurders poneren in de media met grote stelligheid wat de richting is, maar er wordt nooit verwezen naar (zienswijzen gerooid uit) burgerparticipatie.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2): hoe komt het besluit van de bestuurders nu over op bewoners? Er is €575 miljoen gereserveerd voor het hele traject, €13 miljoen voor herinrichting van de Geestbrugweg. Dit lijkt op handjeklap. Het lijkt nu zo te zijn dat er geen ruimte is om mee te beslissen hoe we het willen hebben, maar dat de knoop al is doorgehakt.

- *Paul Weststrate:* het budget komt vrij op het moment dat er een tram komt. Het huidige plan blijft vooralsnog een voorkeursalternatief – geen definitief ontwerp.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1): het Rijk heeft ingezet op een hoogfrequente verbinding. Ook zijn er al beslissingen gemaakt met inachtneming van leefbaarheid en verkeersveiligheid. Verschillende scenario's worden aangekaart en het lijkt dat er al over gepraat is en beslist is, en dat onze inbreng er niet toe doet.

- *Ronald Bon:* de reden dat verschillende overwegingen nu al zijn opgenomen in het voorkeursalternatief is dat het spoor gebruikt kan worden als calamiteitenspoor.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1):* Hoogfrequent betekent enkel dat er lijnvoering gereden kan worden, ongeacht de intensiteit.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1): ik heb veel moeite gedaan om mij in te lezen, om hier te zijn en om niet bevooroordeeld te zijn, dit alles om mee te denken en zo betrokken te zijn in het proces. Maar, ondanks deze moeite die ik neem, zie ik geen waardering voor mijn werk terug in officiële stukken. Daarnaast is het frustrerend dat er niet van meet af aan rekening gehouden is met de meningen van burgers.

- *Jeannet Koomans:* het gebrek aan communicatie in deze fase komt omdat we nu in een 'vacuüm' zitten, vanaf juni - toen de stukken gepubliceerd zijn - totdat er een definitief besluit genomen wordt en de Nota van Antwoord gepubliceerd wordt. Er wordt ook gewerkt aan een Plan van Aanpak en Bestuursovereenkomst voor de volgende fase. Dus het klopt dat u er nu nog niets van terugziet, dat volgt in de nota van antwoord en het nog te nemen besluit.
- *Paul Weststrate:* dat het lang duurt voordat zienswijzen behandeld worden door de gemeenten betekent niet per se dat niet wordt geluisterd naar de input van het platform. Het is een moeilijk en ingewikkeld traject, waar veel zienswijzen behandeld moeten worden, met belangrijke informatie, wat een ingewikkeld en tijdrovend proces is. Hier wil niemand een haastklus van maken! Maar dit kost dus tijd, en terugkoppeling naar input vanuit participatie moet hier helaas op wachten.

Vertegenwoordiger Overburgkade: zoals het plan er nu ligt is de €575 miljoen gereserveerd voor dit 'voorgenomen Voorkeursalternatief' (zie: voorgaande sheet). Dit betekent: als het Voorkeursalternatief wordt afgewezen, dan is het geld er niet.

- *Jeannet Koomans:* Als er voor een ander Voorkeursalternatief wordt gekozen, moet opnieuw worden besloten over het geld.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1):* dit soort processen werkt op deze manier, hoe frustrerend dit ook kan zijn voor belanghebbenden. Maar men kan niet aan het begin voorspellen hoe het resultaat er precies uit komt te zien.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2): we vragen in de basis wel om een stukje veiligheid, dus moet er wel voldoende gedacht worden over veiligheids- en leefbaarheidsoverwegingen.

- *Paul Weststrate:* zulke processen hebben de vorm van een trechter. Aan het begin is het plan nog erg breed, maar naarmate het vordert worden dingen steeds concreter en worden onzekerheden weggenomen en foutmarges nemen af. Dit staat dus nog duidelijk op de agenda.

Vertegenwoordiger Broekslootkade - Cromvlietzijde (2): als het een ander traject wordt, wordt opnieuw naar het bedrag gekeken. Maar, de onduidelijkheid onder ons ontstaat doordat de zin op de sheet onduidelijk is geformuleerd: '[...] zijn het eens geworden over een financiële reservering van €575 mln. voor het *voorgenomen Voorkeursalternatief* voor een hoogwaardige OV-verbinding [...]' kan men interpreteren als 'al het geld is voorwaardelijk aan *dit* specifieke voorkeursalternatief'.

- *Jeannet Koomans:* als er een nieuw plan komt gaan we terug naar het Rijk, wat elk jaar in november mogelijk is.
- *Thijs Jansen:* de reden dat er nu al voorwaardelijke afspraken gemaakt zijn over bekostiging van het voorgenomen voorkeursalternatief is dat de dekking van een voorstel geregeld moet worden voordat je de gemeenteraden een besluit over het definitieve voorstel kan laten nemen. Zonder financiële dekking kun je geen besluit vragen.

Vertegenwoordiger Overburgkade: als een ander Voorkeursalternatief naar voren wordt geschoven voor een vergelijkbare prijs zou dat ook moeten worden gefinancierd. Dit geld is namelijk al opzij gezet voor dit plan, dus het zou beschikbaar moeten zijn.

- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1):* wanneer winst of verlies wordt gemaakt op het budget is dit in het voordeel of nadeel van iedereen.
- *Vertegenwoordiger Overburgkade:* de bestuurders hebben nu een voorkeursalternatief gekozen, maar als het alternatief een stuk duurder wordt, moeten we terug naar het Rijk.
- *Don de Greef:* je hebt een Nota van Antwoord, je hebt ook als lokale overheden samen keuzes. En je gaat dan samen tegelijkertijd met het Rijk geld beschikbaar stellen. Maar nu is er in het lokale proces pas na een aantal maanden een Nota van Antwoord klaar. Ook door de urgentie in woningnood is deze fasering aangebracht in het proces.
- *Vertegenwoordiger Overburgkade:* dit is duidelijk, en als dit in tekst uitgelegd zou kunnen worden – super. Dat neemt de onduidelijkheid weg.

Vertegenwoordiger Wijkvereniging Oud Voorburg: ik lees in de krant dat Delft niet blij is met lijn 1.

- *Thijs Jansen:* voor de duidelijkheid, er is een zienswijze uit Delft binnengekomen waarin zij aangeven geen voorstander van de omlegging van lijn 1 te zijn, en die aangeeft dat Delft niet genoeg betrokken is bij het proces. Ook de zienswijze uit Delft krijgt een reactie in de Nota van Antwoord.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2):* is het normaal dat er met gemeentes wordt gecommuniceerd door middel van zienswijzen?
- *Ronald Bon:* wij hebben buurtgemeentes ook uitgenodigd, inclusief Delft, maar Delft is niet altijd aanwezig geweest. Ze zijn nu misschien geschrokken door het Voorkeursalternatief wat er nu ligt.
- *Jeannet Koomans:* als antwoord op de vraag: buurtgemeentes worden ook uitgenodigd in dit proces. Het kan zijn dat buurtgemeentes het niet eens zijn met het huidige Voorkeursalternatief, en ze hebben alle recht om zienswijzen in te dienen. Daar is het hele proces van terinzagelegging ook voor bedoeld.

- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1)*: wij hebben meerdere malen, namens ROVER, nagevraagd wat hun alternatief is en er kwam geen duidelijkheid in de antwoorden.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2): wij zouden dit traject regionaal oppakken, maar dit lijkt nu niet zo te zijn. Uiteindelijk is het Den Haag die de pen voert, en de rest moet inschikken.

- *Paul Weststrate*: dit is uw samenvatting maar ik vind dat die niet klopt. Alle gemeentes zijn van meet af aan betrokken, en alle zienswijzen uit de gemeentes worden goed bekeken. Je staat in je recht om het zo te zien maar het is jammer als dit de sfeer negatief beïnvloedt.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1)*: Rijswijk, Voorburg en Den Haag hebben besloten om hier aan tafel te mogen zitten, maar eigenlijk hoort de provincie hier ook bij, evenals het Rijk en MRDH – en die zitten hier ook niet.

Geen verdere vragen.

2. Stand van zaken binnengekomen zienswijzen.

Jeannet Koomans: onder 'overige' vallen onder andere Delft, andere overheden, nutspartijen en ProRail.

ZIENSWIJZEN

Onze indruk

- Veel zienswijzen ingediend
- Veel dezelfde of soortgelijke zienswijzen
- Meest voorkomende onderwerpen zijn:
 - Uitgangspunten van de MIRT-verkenning en beoordeling van de tracés
 - Ontwerp, ligging en technische inpassing
 - Leefbaarheid, ruimtelijke kwaliteit en groen
 - Vervoerwaarde
 - Verkeersveiligheid, bereikbaarheid en parkeren
 - Communicatie en participatie proces
- Ook indieners die blij zijn met de voorgestelde voorkeursvariant en het pakket bereikbaarheidsmaatregelen

Jeannet Koomans: onze indruk is dat dit best aardig wat zienswijzen zijn. Ook goed geschreven zienswijzen, in een goed format, en goed leesbaar. De zienswijzen waren ook herkenbaar in wat we al hebben gehoord uit dit platform. Er waren daarnaast ook mensen die wel blij zijn met Voorkeursalternatief.

- *Vertegenwoordiger Overburgkade:* bijzondere constatering dat er ook mensen zijn die *wel* blij zijn met het Voorkeursalternatief.
- *Jeannet Koomans:* dit is ook op basis van dit gesprek tot nu toe.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2):* ik vind deze uitspraak zeer suggestief en ben hier niet van gecharmeerd.
- *Vertegenwoordiger Overburgkade* geeft aan dat iedereen positief is over het feit dat er een goede ov verbinding moet komen. Maar zijn zeer kritisch over het voorkeurstracé.

Vertegenwoordiger Bewonersorganisatie Binckhorstlaan Voorburg (2) : de reactie van de binnengekomen zienswijzen klopt niet. Het getal 700 klopt niet, en het klopt ook niet dat er veel positieve zienswijzen zijn binnengekomen. Er waren 105 positieve zienswijzen, waarvan 102 uit Den Haag en 3 uit Voorburg.

- *Casper Prudhomme van Reine:* om een toelichting te geven op de opmerking over positieve zienswijzen. U kunt van mij aannemen dat deze constatering – dat er ook positieve zienswijzen zijn - niet bedoeld is om u op de kast te jagen, enkel om aan te geven dat er ook mensen staan te juichen voor de verbinding. Laten we eerlijk naar elkaar zijn, afgelopen 2,5 jaar waren de platformbijeenkomsten pittige avonden voor iedereen waarbij het sentiment vaak negatief was. Nogmaals, het is geen kritiek, we willen vooruit kijken en niet blijven hangen in negativiteit. Tenslotte, de cijfers op de sheet zijn wel degelijk correct.

- *Vertegenwoordiger Hoekweg*: er zijn 3 positieve reacties gekomen van plekken buiten Den Haag.

Vertegenwoordiger Bedrijvenvereniging BLF (Binckhorst, Laakhaven en Fruitweg) (namens bedrijven in de Binckhorst): wij verlaten per direct de bijeenkomst. Ik pleit ervoor dat er een apart platform voor de bedrijven moet komen, aangezien er geen ruimte is om over onze belangen te praten. We zitten nu al een uur vast op dit ene punt. Wij komen niet aan bod.

- *Paul Weststrate*: er komt nog meer aan bod in deze bijeenkomst, dus als u blijft zitten komen er eventueel nog interessante punten voor u langs.
- *Vertegenwoordiger Bedrijvenvereniging BLF (Binckhorst, Laakhaven en Fruitweg)*: dit is gewoon niet constructief en tijdrovend. *Vertegenwoordiger Bedrijvenvereniging BLF (Binckhorst, Laakhaven en Fruitweg) en Vertegenwoordiger Bedrijvenvereniging BLF (Binckhorst, Laakhaven en Fruitweg) verlaten de bijeenkomst*

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1): voorzitter, u frame de binnengekomen zienswijzen als een positief-negatief dichotomie. We snappen dat het negatief kan overkomen, maar ik wil niet dat ik zo van buitenaf geframet wordt.

- *Paul Weststrate*: ik heb dat woord niet gebruikt. Mijn uitleg is dat mensen die het dichtst bij het tracé zitten, en die dus het meest direct in hun belangen worden geraakt (door trillingen, geluid, etc.) ook het meest gemotiveerd en het scherpst zijn in hun zorgen over het tracé. Heel begrijpelijk. Positieve reacties – wellicht van mensen die niet aan het tracé wonen - kunnen zijn: ‘ik woon hier niet, maar wil het wel gebruik maken van de HOV-lijn wanneer die er komt’. Het mooie is dat dit proces ertoe leidt dat juist de mensen die zoals u het meest in hun belangen worden geraakt, ook het best gehoord worden. We schrijven op wat ingebracht wordt, koppelen terug naar bestuurlijke beslissers die dat dus in acht kunnen nemen. Uw kritische reacties inclusief zienswijzen hebben dan ook meer invloed op de besluitvorming dan ‘positieve’ reacties, die het voornamelijk eens zijn met het voorliggende plan. Het is belangrijk dat we inhoudelijk hier goed bezig zijn, en uw punten zullen meegenomen worden in het besluit. Maar ik vind het jammer als hier, per ongeluk, een sfeer ontstaat van ‘het zal wel niks worden’.

Vertegenwoordiger Overburgkade: het laatste punt [op de bovenstaande sheet] zou weggelaten moeten worden, of er zou moeten staan dat er naast mensen die blij zijn met het Voorkeursalternatief, ook mensen zijn die er niet blij mee zijn en mensen die wel blij zijn met een goed OV maar met een ander tracé.

- Er volgt een discussie over hoe het punt op de sheet geformuleerd zou moeten worden. Iemand draagt aan dat ‘er ook mensen zijn die het voorstel van het huidige Voorkeursalternatief onderschrijven’, en vraagt of dit neutraler overkomt.
- *Jeannet Koomans*: laten we niet vastlopen op de specifieke formulering, volgens mij weten we allemaal wat er bedoeld wordt.

Proces rondom Nota van Antwoord

- Nota van Antwoord neemt nog veel tijd in beslag → verwachte besluitvorming medio 2023
- Er komt geen conceptdocument waarop gereageerd kan worden
- De Nota van Antwoord wordt onderdeel van de stukken-set die aan de colleges en de raden van de drie gemeenten worden aangeboden ter besluitvorming
- Er kan ingesproken worden bij de behandeling in de raden

Jeannet Koomans: De Nota van Antwoord is een pittige klus. Want we willen weloverwogen antwoorden, om recht te doen aan de inspanningen van de indieners van zienswijzen. Er komt geen conceptdocument zoals we dat bij het omgevingsverslag hebben gedaan. De Nota van Antwoord wordt onderdeel van de stukken-set waarover een besluit wordt genomen. Er kan ingesproken worden door eenieder in de gemeenteraden. U kunt bij uw gemeente checken hoe u dit kan doen – dit verschilt per gemeente.

- *Ronald Bon:* let wel op dat u van tevoren moet aangeven dat u inspreekt. Dit is in alle gemeentes zo.
- *Don de Greef:* bij ons in Leidschendam-Voorburg moet dat uiterlijk voor twaalfen op dezelfde dag aangegeven worden. U kunt niet zomaar binnenlopen.
- *Vertegenwoordiger Binckkade/-plaats/-eiland:* hoe weet ik hoe ik kan aangeven dat ik wil inspreken?
- *Jeannet Koomans:* Dit platform wordt op de hoogte gehouden hoe men dit moet doen door middel van nieuwsberichten en via mail. Wij schatten dat dit ergens in juni zal zijn.
- *Paul Weststrate:* hoe groot is de kans dat de gemeenten dit tegelijkertijd doen?
- *Jeannet Koomans:* ons streven is om dit tegelijkertijd te doen.

Jeannet Koomans: kan je als Voorburger in Rijswijk inspreken en andersom?

- *Ronald Bon:* ja, dit kan.
- *Jeannet Koomans:* de datum is ongeveer 3 maanden van tevoren bekend.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2): ik heb twee vragen. (1) in de tijdslijn zou in Q1 een bestuurlijk besluit genomen worden.

- *Jeannet Koomans:* ja, dat is dit besluit waar we het nu over hebben.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2):* vraag (2), ongeacht of er 500 of 700 zienswijzen zijn binnengekomen, gemiddeld zijn het zo'n twee à drie pagina's per zienswijze. Dit betekent dat er zo'n 1500 pagina's vragen zijn. Hier moeten dus antwoorden op geformuleerd worden. Hoe wordt dit enigszins werkbaar gecommuniceerd?
- *Jeannet Koomans:* we proberen de zienswijzen op te bossen in thema's zodat je dit handig kan terugvinden. En de reactie op het advies van de Commissie m.e.r. zullen we in een ander (algemeen) deel behandelen dat dus ook goed te vinden is. Er zijn veel dezelfde zienswijzen. Dus die kunnen we ook handig samenvoegen in thema's.

- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1)*: vorige keer was het 1 terabyte aan stukken. Toen waren er ook 3 of 4 stukken die erboven hingen. Dat waren de deelrapportages. Dat was best een opgave (voor mij) om te bestuderen - ook in vakantietijd. Is er niks te faseren in het geval dat sommige stukken bijvoorbeeld al eerder klaar zijn?
- *Paul Weststrate*: uw wens is begrijpelijk en duidelijk maar blijkbaar werkt het niet zo.

Vertegenwoordiger Binckkade/-plaats/-eiland: in hoeverre is het duidelijk wie wat heeft gezegd in de Nota van Antwoord?

- *Casper Prudhomme van Reine*: alle ingebrachte en beantwoorde zienswijzen in de Nota van Antwoord zijn geanonimiseerd. Maar je kan je eigen zienswijze opzoeken door de zoekfunctie in de tekst te gebruiken.
- *Jeannet Koomans*: de zienswijzen worden genummerd bij binnenkomst. Als je je eigen zienswijze wil vinden kan je ook op die datum zoeken.

Vertegenwoordiger Bewonersorganisatie Binckhorstlaan Voorburg (2) : ik zou graag willen dat de Nota van Antwoord in begrijpelijke taal wordt opgesteld.

- *Jeannet Koomans*: we zullen ons best doen.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2)*: over de opmaak van de Nota van Antwoord; vaak zie je, wanneer veel zienswijzen op elkaar lijken, dat wordt terugverwezen naar het eerste antwoord op een soortgelijke zienswijze. Maar, in het belang van leesgemak, kunnen alle antwoorden gewoon gekopieerd worden zodat er niet constant verwezen wordt?
- *Jeannet Koomans*: In voorkomende gevallen verwijzen we bij complete zienswijzen (dus niet per onderdeel van de zienswijze) naar een eerdere zienswijze.

Vertegenwoordiger Binckkade/-plaats/-eiland: kunnen de zienswijzen worden gekoppeld aan een specifieke code die alleen wordt gecommuniceerd aan de inzender? Op deze manier kan men op code naar de eigen zienswijze zoeken in het document.

- *Jeannet Koomans*: Elke zienswijze heeft een unieke code gekregen op basis van de datum van binnenkomst. Als je weet wanneer je je zienswijze hebt ingestuurd, kun je op die datum, en op teksten uit de eigen zienswijze, zoeken.

Vertegenwoordiger Binckkade/-plaats/-eiland: wij willen graag kunnen zoeken op gemeente/thema.

- *Jeannet Koomans*: We zijn druk bezig met beantwoorden en proberen hierbij slimme manieren te vinden om het zo overzichtelijk mogelijk en terugvindbaar te houden.

Vertegenwoordiger Broekslootkade - Cromvlietzijde (2) : kan ik zoeken op 'Maanweg'?

- *Jeannet Koomans*: alleen als 'Maanweg' in de specifieke zienswijze genoemd is.

Vertegenwoordiger Binckkade/-plaats/-eiland: jullie moeten deze opmerkingen nu meenemen in het proces, voordat de vorm waarin de Nota van Antwoord gepresenteerd wordt al vaststaat.

- *Jeannet Koomans*: Dat gaan we doen

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2): veel vergelijkbare vragen worden vaak geclusterd met 'gelijke' vragen, en vervolgens tegelijkertijd beantwoord met een veel te algemeen antwoord. Dat moeten we voorkomen.

- *Thijs Jansen*: we gaan de vragen niet parafraseren, maar we voegen algemene vragen toe aan het begin van de Nota van Antwoord. Vervolgens wordt er bij de beantwoording van zienswijzen terugverwezen naar de algemene vraag, en als er dan nog dingen beantwoord dienen te worden, gebeurt dat onder de desbetreffende zienswijzen.

Vertegenwoordiger Overburgkade: wat is de reden dat jullie de termijn hebben opgeschoven?

- *Ronald Bon*: wij hebben tijd nodig om de zienswijzen te verwerken. Daarnaast zijn er ook andere producten waar aandacht en tijd naartoe gaat.
- *Vertegenwoordiger Overburgkade*: dit kost meer tijd dan jullie gedacht hadden?
- *Jeannet Koomans*: ... dan we gehoopt hadden. We hielden vast aan een ambitieuze planning.

3. Terugblik op Platform Verkenningfase

TERUGBLIK PLATFORM

Terugblik Platform

- Het eerste platform was op 25 maart 2021
- In een periode van 20 maanden hebben er 10 platformbijeenkomsten plaatsgevonden
- Belangrijkste opbrengst platformbijeenkomsten die we meenemen naar de planuitwerkingfase
 - Rol platform richting achterban werd gewaardeerd
 - Goede balans bewaken tussen informatie vanuit de organisatie en vanuit het platform
 - Beter faciliteren van het platform bij het informeren van de achterban
 - Overweeg locatie-specifieke bijeenkomsten
 - Sluit aan bij raakvlakprojecten

Jeannet Koomans: we waarderen dat jullie niet negatief maar kritisch en bezorgd hebben meegedaan met het participatieproces rondom het MIRT. Wij zijn door evaluatie tot de conclusie gekomen dat wij een aantal dingen meenemen naar de planuitwerkingsfase (zie sheet voor de punten).

Jeannet benadrukt in het bijzonder de mogelijkheid om locatie-specifieke bijeenkomsten te organiseren. Dit punt werd ook bevestigd door de twee heren die eerder uit deze bijeenkomst vertrokken.

4. Vooruitblik Planuitwerkingsfase

VOORUITBLIK

Planuitwerkingsfase (planning- en studiefase)

- De keuze voor de definitieve voorkeursvariant betekent:
 - Vaststelling tracé op hoofdlijnen
 - Vaststelling modaliteit
 - Vaststelling pakket aan mobiliteitsmaatregelen
- In de volgende fase wordt de precieze ligging en inpassing van het tracé verder uitgewerkt
- Inpassing HOV-verbinding vindt plaats d.m.v. een proces van co-creatie met omwonenden en ondernemers in de buurt
- Momenteel wordt er gewerkt aan een Plan van Aanpak voor de volgende fase, waaronder het proces met de omgeving en invulling van het proces van co-creatie

Jeannet Koomans: de volgende fase gaat, in plaats van de planuitwerkingsfase, nu de “planning- en studiefase” heten. Dit is enkel een naamverandering.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2): gaat de opheffing van de bouwvrijstelling voor de stikstofwet op 1 november problemen opleveren?

- *Jeannet Koomans:* dit weten we niet.
- *Thijs Jansen:* hier komt een antwoord op in de Nota van Antwoord. Deze uitspraak geldt voor alle projecten in Nederland dus er moet veel breder gekeken worden hoe hiermee om te gaan.

Vertegenwoordiger Overburgkade: de projecten – woningbouw aan de Binckhorstlaan en de HOV-verbinding – hebben een grote realisatiewaarde gezien het huidige woningtekort. Maar, als de woningbouw wordt uitgesteld, wat gebeurt er dan met de aanleg van de HOV-verbinding? Hoeveel druk zit daarop?

- *Thijs Jansen:* we snappen je zorg. De enige indicatie die ik kan zien is dat er op het moment veel druk zit vanuit het kabinet op nieuwe woningbouw.
- *Vertegenwoordiger Hoekweg:* als we willen doorgaan met de woningbouw dan zal het kabinet eventueel een ‘geitenpaadje’ vinden in de besluitvorming over woningbouw, dus de vertraging hoeft er dan niet te zijn.

Vertegenwoordiger Overburgkade: heeft eventuele vertraging in de woningbouw ook invloed op de MIRT?

- *Thijs Jansen:* we zijn uitgegaan van de bestaande ambities voor woningbouw in BO MIRT – daar gaan we nog steeds vanuit.
- *Vertegenwoordiger Overburgkade:* de ambitie blijft hetzelfde?
- *Thijs Jansen:* ja, maar we moeten afwachten wat het omgevingsplan wordt.

Vertegenwoordiger Wijkvereniging Oud Voorburg: stel, er komt een tram op de Geestbrugweg, en de Geestbrugweg wordt *autoluw*, hoe werkt dat met de oude tolbrug? Komt er een verkeerspaal op de Geestbrugweg?

Ronald Bon: we hebben het niet over een paal gehad, maar wel dat er drastische maatregelen moeten komen om het autoverkeer af te zwakken. De huidige visie is dat in de Binckhorst een nieuwe stad wordt ontwikkeld met op termijn een vergelijkbaar inwonertal als Rijswijk. Hierdoor is de druk op het wegennet enorm. We zeggen vanuit de gemeente Rijswijk: de Geestbrugweg is op het moment druk, alsmede verkeersonveilig, en de leefbaarheid staat onder druk. In 2019 en 2020 zijn kleine maatregelen genomen om de druk op het wegennet af te zwakken en ook de Geestbrugweg veiliger te maken. Dus, dit speelt, en hier zijn we zeker mee bezig en gaat zich verder ontwikkelen. We hebben al drie bijeenkomsten gehad om te kijken hoe we de Geestbrugweg gaan herinrichten. Dit kristalliseert uit naar één of twee varianten die we nader uit gaan werken.

- *Paul Weststrate:* dus om te checken, jullie zorgen dat de twee processen – herinrichting Geestbrugweg en HOV-ontwikkeling met elkaar blijven kloppen?
- *Ronald Bon:* ja, wij blijven ze met elkaar vergelijken.

Vertegenwoordiger Hoekweg: hoe staat het met het *snelle fietstracé*?

- *Ronald Bon:* ja, de metropolitane fietsroute, zoals die nu heet. De huidige route is over de Cromvlietkade, vervolgens over de Geestbrug, en direct rechtsaf de Hoekweg op naar het 'kippenbruggetje' (de Nieuwe Tolbrug) toe. Wij zijn in gesprek met de provincie over hoe we dat functioneel gaan inpassen. Er zijn een aantal zaken met de Geestbrug, waaronder een aankomend noodzakelijk groot onderhoud, er komt eventueel een tram overheen, de sporen zitten iets te dicht bij elkaar. Dit laatste geeft een probleem, want wanneer deze sporen uit elkaar worden getrokken, schijnt dit bouwtechnische problemen te kunnen geven aan de basculekelder die de brug gebruikt om open te gaan. Deze drie zaken zorgen ervoor dat wij op een bepaalde manier naar de brug gaan kijken. Kortom, wij weten op het moment nog niet precies wat er met de brug – en dus de route – gaat gebeuren.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1):* prima toelichting, maar hier raak je ook aan het punt waar de zorgen zitten. Als tram en auto niet samen over de weg/brug gaan, en je kiest voor de tram, dan moet je de brug afsluiten voor autoverkeer. Nu moeten we kijken naar wat wel kan en wat niet. Dit is gemeentegrensoverschrijdend. Tot nu toe hebben we de analyse niet teruggezien in de communicatie.
- *Ronald Bon:* we zijn hiermee bezig, en dit antwoord krijg je nog.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1): wat ik nu hoor is dat we proberen de auto uit de straat te bannen, en verder: we zien wel. Het idee is nu dat er rails liggen, dus dat er daarom een tram komt. Daarnaast kan dit ook geen 'hoogwaardige' verbinding genoemd worden.

- *Paul Weststrate:* bedoelt u hiermee dat, als het huidige Voorkeursalternatief wordt doorgezet en het laten rijden van de trams dus uitgangspunt is, dat dan later – of zelfs te laat - zou kunnen blijken dat er geen oplossing meer is voor de auto, en dus voor het in- en uitgaan van de wijk?
- *Vertegenwoordiger Wijkvereniging Oud Voorburg:* zo'n situatie zou ook een effect voor Den Haag hebben.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2):* in zo'n situatie is het zo dat vanuit de omgeving geen actief besluit genomen wordt, en dat we alsnog naar 'het zwarte scenario' gaan, dat dus alles blijft. Maar het is fysiek onmogelijk om alle huidige vervoersdruk te houden (20.000 auto's

per dag, fietsroute, calamiteitenspoor). Het probleem is dat er is nooit is gezegd dat als tram erin komt, de auto eruit moet.

- *Paul Weststrate*: maar wat ik nu heb gehoord van Ronald Bon is, de tram erin (HOV) en het autoprobleem *oplossen*, niet de auto *eruit*.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1): dit probleem speelt zich af in gemeente Rijswijk, en is dus iets wat gemeente Rijswijk intern moet oplossen.

- *Ronald Bon*: we houden dit in de gaten en dit speelt.

Wat wil men nog inbrengen en meegeven aan de projectorganisatie en de gemeenten

Paul Weststrate: ik stel voor dat we – gezien de tijd – het eerder voorgenomen opsplitsen in drie groepjes overslaan, en nog tijd besteden gezamenlijk aan wat iedereen nog wil zeggen en meegeven aan de projectorganisatie en gemeenten.

Don de Greef geeft wat informatie over het verdere (interne) traject in gemeente Leidschendam-Voorburg: vanuit Voorburg willen we ook kijken naar de verkeerskundige overwegingen voor de wijk. Ook vanuit de wethouder is die wens er heel nadrukkelijk. Vervolgens is de vraag: hoe kun je in een aantal maanden ook in de besluitvorming het project zinvol invullen terwijl we daarmee vooruitlopen op de planuitwerking, die half volgend jaar moet plaatsvinden. Hoe zorgen we ervoor dat we daar genoeg input voor hebben, en niet gelijk beginnen aan de uitvoering zelf? Dat is het dilemma waar we in zitten: dat we nu wachten op de Nota van Antwoord, maar aan de andere kant input willen hebben richting die volgende fase. Dit is heel kort waarom we het bureau *Urban Sync* in de arm hebben genomen. Zij bewandelen het traject in Rijswijk. Het moet natuurlijk ook aansluiten bij wat in Rijswijk gebeurt, en aansluiting vinden met ook Den Haag (die verkeerskundig aan elkaar vastzitten). Gemeente Voorburg heeft voor interne participatie tot februari/maart een aantal sessies met omwonenden en belanghebbenden uit Voorburg-West en het gebied tegen Voorburg-West aan, oud-Voorburg, de scouting, en met anderen die dat traject willen doorlopen. Hierover komt een brief om belanghebbenden uit te nodigen.

- *Vertegenwoordiger Bewonersorganisatie Binckhorstlaan Voorburg (2)* : maar deze brief is al 2 maanden geleden toegezegd.
- *Don de Greef*: klopt, de brief is bijna klaar om verzonden te worden.

Vertegenwoordiger Hoekweg: goede duidelijke uitleg. Uw collega heeft voor Rijswijk 13 miljoen toegezegd voor de herinrichting, is het bedrag voor Voorburg vergelijkbaar?

- *Ronald Bon*: er is bij het Rijk een reservering gemaakt voor de helft voor Rijswijk (€6.5 miljoen).
- *Don de Greef*: voor Voorburg is er nog geen bedrag.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2): wat zijn de plannen voor het 'kippenbruggetje' (Nieuwe Tolbrug)?

- *Don de Greef*: kippenbrug is inderdaad een behoorlijke hindernis op de regionale fietsroute van Iepenburg naar het centrum van Den Haag. Het is een rijksmonument, met alle regels die daaraan verbonden zitten.

Ronald Bon: wij hebben nu de kant van Voorburg en Rijswijk gehoord met betrekking tot de kwestie van de fietsroute, maar Den Haag is ook bezig met dit in te vullen. Dit traject gaat nog invulling krijgen, en communicatie met belanghebbenden in de relevante regio's gaat nog komen.

- *Thijs Jansen*: het project van het fietspad is geen onderdeel van het huidige plan voor de HOV.
- *Paul Weststrate*: we hebben in het verleden wel gekeken naar opties voor mogelijkheden op de Maanweg – verhoging van tramrails, op het maaiveld.
- *Thijs Jansen*: klopt, maar dat zien we nu als een tijdelijke oplossing op de tram die we eventueel gaan aanleggen. Wij gaan nog invulling geven aan het gesprek over de fietsroute.

Paul Weststrate: afsluitend doen we een rondje om van ieder die nu aanwezig is te horen wat ze nog kwijt willen voor we elkaar een tijdje niet meer zien.

Jeannet Koomans: wat we voor ogen hadden voor het opsplitsen in groepen, was om van jullie te horen hoe jullie er nu *persoonlijk* inzitten, en hoe zien jullie je rol in het komende proces?

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1): hoe de Geestbrugweg nu aangepakt wordt door Rijswijk vind ik fijn. Daar ben ik al bij betrokken, en wil ik ook bij betrokken blijven. Ik zou mijn betrokkenheid ook graag aanbieden aan de andere twee gemeenten. Ik ben wel bewoner van Rijswijk, maar ik zit hier ook namens ROVER, dus ben hier niet alleen voor mezelf.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2): ik vind het fijn als ook de heren besluitvormers zich bij dit proces voegen. Als je een besluit neemt, moet je je kunnen verklaren, en dit wil ik graag horen. Vind het jammer dat onze wethouder, Armand van de Laar, er één keer bij is geweest, maar daarna niet meer langs is geweest. Dit gaat ook om een stukje vertrouwen. Hij is één keer op locatie geweest, daarna schitterde hij alleen maar in nieuwsartikelen. Ik denk dat een deel van de kritische houding van mij en omwonenden ook beïnvloed wordt door die afstand.

- *Paul Weststrate*: als ik je goed begrijp, wil je rechtstreeks een wethouder kunnen aanspreken.
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2)*: ... een gesprek kunnen voeren. Dat maakt het veel menselijker. Door persoonlijke aanwezigheid zou ik me meer begrepen voelen, en ook serieuzer genomen voelen.
- *Paul Weststrate*: moeten wethouders elke keer aanwezig zijn, of af en toe?
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (2)*: het is niet te verwachten dat wethouders hier altijd zijn, maar voor uitnodigende momenten zou ik dat wel prettig vinden. Deze afsluitende bijeenkomst had zich daar bijvoorbeeld goed voor geleend. Laatste keer dat we contact hebben gehad, is een jaar geleden. Ik wil graag zien dat wethouders betrokken blijven, niet alleen betrokken beginnen.

Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1): ik wil betrokken blijven maar moet even nadenken hoe. Ik moet evalueren wat dit betekent voor mijn achterban. Als ik ermee doorga, wil ik dit wel gemotiveerd doen, en weten wat wij eraan hebben.

- *Paul Weststrate*: u kunt misschien het beste deze afweging maken als u ziet wat er met de zienswijzen is gebeurd, en hoe dit uitpakt in de besluitvorming. Of zegt u, ik weet genoeg na wat ik in dit proces heb gezien om bij de kerst een knoop door te hakken?
- *Vertegenwoordiger Geestbrugweg (1)*: daar heeft u een goed punt. Ik moet er nog even over nadenken.

Vertegenwoordiger Broekslootkade - Molenwijkzijde (2) : ik wil zeker betrokken blijven. Ik hou me bezig met veiligheid en verkeerstechnische vraagstukken. Mijn vak is verkeersstromen. Ik heb al een aantal gesprekken gehad met wethouders en op deze punten kunnen zeker verbeteringen ingebracht worden – met name in Voorburg.

Vertegenwoordiger Broekslootkade - Cromvlietzijde (2) : we willen betrokken blijven, maar dat ligt aan de definitieve keuze voor het Voorkeurstraject. Als die niet over de Broekslootkade gaat, hebben we ook geen belang meer bij het proces.

Vertegenwoordiger Wijkvereniging Oud Voorburg: Ik wil zeker betrokken blijven. Ik ben heel benieuwd wat er met de zienswijzen gaat gebeuren. Daarnaast maak ik me wel zorgen dat de scope tot 2030 te kortzichtig is. Het proces is soms zo flexibel als een blok beton.

Vertegenwoordiger Overburgkade: toen de nieuwe wethouder kwam, hebben we een rondje gemaakt in de buurt en elkaar leren kennen, wat ik heel positief vond. Paar maanden later weer een rondje gelopen. De dialoog is er wel, maar ik ondersteun de behoefte van Roland Reen. Ik wil ook zeker betrokken blijven. En kijk uit naar traject Voorburg en om jullie te helpen de juiste keuze te maken. Graag zie ik in de toekomst meer tweerichtingsverkeer tussen besluitvorming en belanghebbenden; ik denk dat jullie zo meer hadden kunnen bereiken.

Vertegenwoordiger Hoekweg: mijn aandachtspunt is de Geestbrug, bij welke gemeente deze ook hoort. De verkeersveiligheid van de brug is al zolang ik er woon een doorn in het oog. Het aanbrengen van een nieuwe lichtinstallatie kostte een aantal jaar geleden alleen al 3,5 jaar. Ik heb er dus een hard hoofd in, maar ik kom alsnog op voor mijn belang voor verkeersveiligheid, dus ik blijf betrokken.

Vertegenwoordiger Bewonersorganisatie Binckhorstlaan Voorburg (2) : ik zit hier namens twee andere bewoners, en die willen zeker betrokken blijven. Zij hebben ook een mail hierover gestuurd aan de projectorganisatie..

Vertegenwoordiger Binckkade/-plaats/-eiland: ik heb wel gedacht of er niet vers bloed in moet, aangezien mijn belang al goed vertegenwoordigd is in deze groep, door mensen die ook veel expertise hebben. Daarnaast ligt het ook aan de frequentie en intensiteit. Worden het weer duizenden pagina's?

- *Paul Weststrate*: tussen nu en de Nota van Antwoord moet de verdere participatie worden uitgewerkt. Dus in het plan van aanpak, wat ook gaat over de participatie en de interactie, kunt u zien hoeveel er van de participanten gevraagd wordt. Los daarvan zou u ook kunnen kijken wie er in uw omgeving met u samen iets zou kunnen doen.
- *Vertegenwoordiger Binckkade/-plaats/-eiland*: ja we zouden, per gemeente, in een groepje van 3-4 personen met expertise samen kunnen zitten. Daarnaast wil ik meer een nieuwsbrief en digitale omgeving, waaronder ook een gedeelde, online database. Vorige keer stond mijn computer in een keer vol met alle bestanden.

5. Afsluiting

AFSLUITING

Proces

- Zorgvuldig beantwoorden zienswijzen en opstellen Nota van Antwoord
- Opstellen definitief Masterplan Bereikbaarheid
- Medio 2023 vaststellen definitief Masterplan en voorkeursalternatief in gemeenteraden
- Betrokken partijen werken samen aan de voorbereiding van de planning- en studiefase

AFSLUITING

BEDANKT

- Hartelijk dank voor jullie inzet de afgelopen 20 maanden
- Wij hebben het platform als enorm waardevol ervaren
- Een lastige online start met soms pittige discussies
- Een grote betrokkenheid en dossierkennis wat heeft geleid tot een prettige, constructief kritische samenwerking

Paul Weststrate: dankwoord voor de inzet van alle betrokkenen. Bedankt voor uw tijd, energie en inzet. Ik snap heel goed dat, juist vanuit die gemotiveerde betrokkenheid, en het behartigen van de belangen van jezelf en je omgeving dan heel veel dingen onduidelijk, niet leuk, mogelijk niet leuk of zelfs zeker niet leuk zijn. Maar het beste wat we kunnen doen is zorgen dat alles aan belangen dat beargumenteerd op tafel komt, op zo'n manier landt bij bestuurders, dat zij niet klakkeloos besluiten kunnen nemen, maar echt op basis van geluiden uit het gebied een weloverwogen besluit kunnen nemen. Zo kunnen we gezamenlijk bijdragen aan een goede democratische besluitvorming. Niet iedereen zal zijn zin zo krijgen, maar het proces wordt wel sterker hierdoor. Dank en wel thuis.

Jeannet Koomans: om waardering te uiten naar iedereen die tijd en moeite heeft gestoken in dit participatieproces hebben we een pakketje met typische lekkernijen uit de drie gemeenten samengesteld. Hartelijk dank aan u!

-*-